

LA DIADA DE 2017 I LA COMMEMORACIÓ DELS 125 ANYS DE LES BASES (Plaça 11 de Setembre, Manresa, 11 de setembre de 2017)

FRANCESC COMAS CLOSAS
JORDI RODÓ RODÀ
Comissaris

Manresa, al llarg dels seus més de mil cent anys d'història, ha estat sempre al costat dels seus ciutadans i de les institucions de Catalunya. Per molts d'aquests fets en defensa de Catalunya, la Generalitat ha declarat aquest gener la Casa de la Ciutat com a bé cultural d'interès nacional (BCIN).

A la Guerra de Successió, Manresa va ser fidel a la Generalitat i la seva lleialtat va fer que fos ocupada per les tropes felipistes i que hi hagués una forta repressió que va comportar que més de la meitat de la ciutat fos cremada l'agost de 1713. Durant la Guerra Gran, el 1794, l'Ajuntament, davant la situació crítica de Catalunya, va proposar la creació a Barcelona de la Junta General del Principat, formada per diputats dels corregiments catalans amb l'objectiu de coordinar la defensa del país. El 2 de juny de 1808, a la plaça Major, un grup de manresans i manresanes van cremar el paper segellat, símbol del poder francès, i es va lluitar contra les tropes napoleòniques a Montserrat. Per aquestes accions, la ciutat va ser ocupada de nou i tres quartes parts en van ser cremades per l'exèrcit invasor. El 19 de juliol de 1936, l'Ajuntament democràtic republicà es va mantenir fidel a l'ordre legal de la Generalitat republicana davant del cop d'estat feixista dels militars.

Aquest any commemorem els cent vint-i-cinc anys d'un fet històric que demostra, una vegada més, l'adhesió al país de la ciutat. Els dies 25, 26 i 27 de març de 1892 es va celebrar al Saló de Sessions de la Casa Consistorial de Manresa la primera assemblea de la Unió Catalanista, una entitat que intentava unir les diferents tendències catalanistes de caire conservador que hi havia al país. Al voltant d'un centenar de delegats s'hi van reunir per discutir i aprovar un document en què es concretava com calia que Catalunya es governés.

L'Assemblea va estudiar i aprovar les «Bases per a la Constitució Regional Catalana», formades per un conjunt de disset articles o punts i presentades com a normes a considerar en la possible redacció d'una

constitució per a un govern regional autònom de Catalunya. Cal tenir en compte el context de l'època, quan parlem de govern regional després de la pèrdua de les institucions d'autogovern amb el Decret de Nova Planta.

En aquest context, l'Assemblea de Manresa s'ha de considerar una efemèride clau en el procés fundacional del catalanisme polític. Si no en va ser un inici, sí que va ser la conseqüència política d'un procés d'emancipació econòmica, social i cultural —de renaixença nacional— que ressorgia al llarg del segle XIX després de l'ensulsiada de 1714.

Les Bases van ser interpretades com el paradigma d'un incipient separatisme català per part de les estructures imperials espanyoles agonitzants (a punt de perdre les darreres colònies!). Alhora, esdevenien un element icònic i un referent inexcusable de l'articulació del catalanisme polític al llarg del segle XX. Francesc Macià mateix, poc després de proclamar la República, el juny de 1931, va venir a Manresa a fer un homenatge a les Bases, passejant pels carrers de la ciutat la bandera de la Unió Catalanista i posant la làpida commemorativa al Saló de Sessions. Per això, les Bases seran per sempre més un mite fundacional del catalanisme, com tots els mites nacionals que serveixen per construir imaginaris col·lectius.

Cent vint-i-cinc anys després, la situació ha canviat. Hem passat de proclamar unes bases per fer una constitució regional a discutir si fem una constitució per a una república independent... Però la gran diferència és que avui no cal que es trobin un centenar de prohoms per imaginar unes estructures d'autogovern, sinó que tenim un parlament representatiu i un mandat democràtic per donar la veu i el vot a la ciutadania per saber sobre quines bases construïm el nostre futur.

Per això, avui, com en els moments clau de la nostra història, Manresa tornarà a ser al capdavant de la defensa dels interessos nacionals. Visca Manresa, Visca Catalunya Lliure!